

Bromölla kommun

Allmän beskrivning

Bromölla kommun ligger i övergången mellan Kristianstadsslätten i söder och det kuperade sjö- och sprickdalslandskapet i norr och gränsar till Blekinge län i öster och Kristianstads kommun i väster. Berggrunden domineras av gnejs och granit i den norra delen men har inslag av överlagrade kalkberg vid Ivösjön där det finns många fynd av fossil i form av hjärtänder och havslevande dinosaurier med mera. Den norra delen av kommunen präglas av Holjeåns dalgång, som inramas av de båda urbergsmassiven Västanåberget och Ryssberget. Den södra delen vilar på kalkberggrund. Slättområdena är tämligen blockrika, vilket har gjort dem svåra att odla, och därför har ovanligt många naturbetesmarker kunnat bevaras inom detta område. Den rika förekomsten av sten avspeglar sig även i de många stengårderna. Kommunens västra gräns utgörs av Ivösjön med dess sönderskurna strandlinje som gränsar till Levräsjön som är rik på kransalger. I öster ligger den mindre Siesjön på gränsen till Blekinge. Hela kommunen ligger inom Skräbeåns avrinningsområde, som fortsätter upp i Blekinge. Kusten är flack, långgrund och blockrik med många skär. Västanåberget och Ryssberget är till stora delar täckta av hedbokskog med inslag av granplanteringar, framför allt på den södra delen av Ryssberget. Bokskogarna här utgör ett av de största sammanhängande bokskogsområdena i länet. På slätten finns omfattande naturbetesmarker och en mycket artrik flora och fauna. Ett stort antal fornlämningar, i synnerhet från brons- och järnåldern, berättar om ett landskap som tidigt blev uppodlat. Byarna ligger tätt i slättområdena och glesare i de mer höglänta och kuperade delarna. Här finns också ett system av glest liggande ensamgårdar. Tätorten Bromölla växte upp runt Iföverken och är i dag kommuncentrum. Iföverkens porslinsproduktion grundas på brytningen av kaolinlera vid bland annat Axeltorp.

Biologiskt särskilt värdefulla områden

Klass 1

BRO001 Norra Gyetorp

BRO002 Edenryd

BRO003 Skräbeån

BRO004 Ivösjön

BRO005 Levräsjön

Klass 2

BRO006 Näsums bokskogar

BRO007 Siesjöområdet

BRO008 Drögsperyd

BRO009 Östafors bruk

BRO010 Brantahallar

BRO011 Håkanryd

BRO012 Edenryd norr

BRO013 Leingaryd

BRO014 Lillesjö-Lohallen

BRO015 Hinnedal

BRO016 Äskekärra

BRO017 Garnanäs

BRO018 Holjeån

BRO019 Norrevång

BRO020 Grödbby

BRO001 Norra Gyetorp (klass 1)



Foto: Johan Johnmark/Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden kopplat till rikkärr, strandängar och grunda havsområden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 1.

Beskrivning

Området består av den västra delen av Hanöbuktens inre del med omfattande strandängar och grunda havsområden med många öar, skär och rev. Området gränsar i söder till Kristianstads kommun och ingår i naturreservatet Gyetorp. I söder ligger Gyetorpskärr som är ett extremrikkärr med unik flora och som till största del ligger i Kristianstad kommun. Naturreservatet, vars södra halva ligger i Kristianstad kommun, är ett av Skånes mest värdefulla naturområden när det gäller biologisk mångfald. Inte mindre än 1300 olika arter har noterats här under de senaste 25 åren, varav ca 1000 i Bromölla kommun. I gräsmarkerna kan du se backsippa, ljungögontröst och gullviva. I rikkärrensytorna har bl.a. honungsblomster och granspira noterats. På de grunda bottenarna breder ängar med ålgräs ut sig. Ålgräsängarna fungerar som havets egna barnkammare. Här får småfisk och andra havsdjur en skyddande uppväxt. Samtidigt finns här gott om mat för sjöfågel. På ön Takholmen i områdets södra del förekommer bland annat kentsk tärna, kricka, stjärtand och ejder. Området är även ett viktigt rastområde för vadare som roskarl, brushane, storspov och svartsnäppa. Vintertid är området en mycket viktig övervintringslokal för bl.a. havsörn, ängshök, fjällvråk, blå kärnhök och bivrak. Det kustnära läget gör området intressant för friluftslivet. Här finns Skånes enda skärgård. Området är dessutom lätt att nå med sitt tätortsnära läge direkt söder om Nymölla och bara 4 km från Bromölla.

Biotopvärden

Salta strandängar, enbuskmarker, rikkärr, fuktängar, sanddyner, sumpskog och grunda havsbottnar med såväl mjukbotten som hårbotten.

Artvärden

Ett mycket stort antal naturvårdsarter varav ett 100-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Av dessa kan nämnas de hotade arterna honungsblomster (VU), ålgräs (VU), rödsäv (VU), plattsäv (VU), blågrönt mannagräs (VU), glappmaskros (EN), krusfrö (NT), bläsand (VU), stjärtand (VU), kricka (VU), tofsvipa (VU), storspov (EN), roskarl (EN), brushane (VU), kungsfiskare (VU), grönfink (EN) och ål (CR). Bland de rödlistade insekterna kan bred groplöpare (NT), mosshumla (NT), mindre purpurmätare (NT) och backvisslare (VU) nämnas.

Ekologiska samband

Området utgör ett viktigt spridningsstråk längs kusten för marina arter, fåglar och strandängsväxter. Områdets relativt långgrunda havsbottnar med blandade bottenförhållanden är generellt viktiga som lek- och uppväxtområden för fiskarter. Området ingår i värdetrakter för gräsmarker och sandmarker i GI:s planeringsunderlag med spridningssamband längs kusten. Skräbeån är en limnisk värdetrakt som har sitt utlopp i området.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan och hydrologisk påverkan. Sent betespåsläpp i rikkärret och röjning av lövsly.

Status

- Området ingår i naturreservatet Gyetorp (2020).
- Området ingår i Natura 2000-område Tostebergakusten SE0420275 (2004).
- I sydöstra delen ingår en del av Natura 2000-område Tosteberga-Ängholmarna SE0420127 (1996).
- I sydöstra delen finns ett djur- och växtskyddsområde, Ängholmarna m.fl. öar, holmar och skär (1972).
- Tillträdesförbud under perioder av året gäller i delar av området i sydöst.
- Stora delar är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).
- Området är av riksintresse för naturvården, Tostebergakusten (2000).
- Området är av riksintresse för friluftslivet, Kusten Åhus-Valje med Rinkaby skjutfält (2017).
- Södra delen ingår i myrskyddsplanen, Gyetorpskärr (2007).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Göransson, A., Marktorp, J., Schmidt, J., Sjöberg, A., Ströbeck, S & Yngsell, D. 2013. Gyetorpskärr – Inventering och skötselplan. Högskolan Kristianstad.
- Länsstyrelsen Blekinge. 2014. Inventering av fiskyngel vid Blekingekusten och nordöstra Skånes kust 2008 – 2013. Rapport 2014:3, Länsstyrelsen Blekinge.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1972. Skydd för fågellivet på Ängholmarna m.fl. öar, holmar och skär.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Tostebergakusten SE0420275.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Tosteberga-Ängholmarna SE0420127.
- Länsstyrelsen Skåne. 2020. Beslut om bildande av naturreservatet Gyetorp.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturskyddsföreningen Kristianstad. 2022. Gyetorpsprojektet. Naturskyddsföreningen i Kristianstad Bromöllas hemsida.

- Naturvårdsverket. 2007. Myrskyddsplan för Sverige. Objekt i Skåne län. Rapport 5670.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Olsson, P. 2005. Inventering av ålgräsängar längs Skånes kust. Länsstyrelsen Skåne.
- Toxicon AB. 2017. Ålgräs i Skåne 2016 – Fältinventering och satellitbildstolkning. Rapport 2017:04, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Tostebergabukten. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- Waldemarsson, N. 2016. Rapport avseende begränsad inventering av häckfåglar i nordöstra Skånes skärgård under 2016. Nordöstra Skånes Fågelklubb, Nedre Helgeåns Fågelstation.
- Wijkmark, N., Enhus, C., Nilsson, L., Nikolopoulos, A., Näslund, J., Nyström Sandman, A & Isaeus, M. 2016. Marin inventering och modellering i Skåne län. Rapport 2016:09, Länsstyrelsen Skåne.

BRO002 Edenryd (klass 1)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Mycket höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och riksintresse för naturvård. Grunda kustområden, omfattande sammanhängande strandängar, rikkärr och naturbetesmarker motiverar den höga klassningen. I det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen också klass 1.

Beskrivning

Mellan Valje och Åhus breder Skånes största skärgård ut sig med ett stort antal öar, småholmar och skär i ett blockrikt moränlandskap. Innanför stranden ligger stora öppna strandängar med en artrik flora och fauna. Detta område ligger mellan Nymölla och Valje. Ett stort antal stengårdsgårdar avgränsar ägo- och brukningsgränser. Många sällsynta kärlväxter finns i området, bland annat sumpgentiana, rosettjungfrulin, låsbräken och axveronika. Mest uppmärksamhet har området fått för den rika fågelfaunan med både häckande, rastande och övervintrande arter. De många öarna och skären är av stor betydelse för häckande sjöfågel. De grunda havsområdena är betydelsefulla för reproduktions- och uppväxtområden för en rad fiskarter. I Nymölla finns ett pappersbruk vars utsläpp har en viss negativ inverkan på livet i havet. I området ligger också ett par rikkärr. Rikkärret vid Bönviken består av två ytor varav den västra är liten och hotas av igenväxning. Här växer bl.a. kärrknipprot, gräsull, slätterblomma och majviva samt axag som är sällsynt i Skåne. I Krogstorps rikkärr växer bl.a. tätört, ängsnycklar, kärrknipprot, ängsvädd och kärrsälting.

Biotopvärden

Ett mycket stort kustområde med strandängar och grunda kustområde med öar och skär. Viktiga biotoper i området är de grunda havsbottenarna, sandbankarna, de betade strandängarna, fuktängarna och extremrikkärren.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav drygt 110 rödlistade arter har noterats från området sedan 1990. Av dessa är 26 kärlväxter, 12 insekter, ett groddjur, ett däggdjur och resten fågelarter. Bland de hotade arterna kan nämnas ål (CR), ros Karl (EN), honungsblomster (VU), lungrot (VU), plattsäv (VU), rödsäv (VU), hedstumpbagge (VU) och backvisslare (VU). Viktig lokal för många fågelarter. Vintertid rastplats för bland annat salskrake (LC), bergand (EN), brunand (EN), ejder (EN), stjärtand (VU), storlom (LC) och smålom (NT).

Ekologiska samband

Viktig biologisk produktion i de grunda havsområdena bildar bas för fågellivet och fiskfaunan. Området ingår i värdestrakt för gräsmarker och har samband med angränsande strandängar och grunda havsområden längs kusten. Sissebäck ingår i en limnisk värdestrakt i GI:s planeringsunderlag och har sitt utlopp i Valjeviken.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Inga ytterligare ingrepp i form av exploatering eller föroreningar. Röjning av lövsly i rikkärren.

Status

- Stora delar av området ingår i Natura 2000-området Edenryd SE0420274 (2004).
- I söder ingår Natura 2000-område Gruarna SE0420126 (1996).
- Delar av området ingår i djur- och växtskyddsområde, Ängholmarna m.fl. öar, holmar och skär (1972), med tillträdesförbud under perioder av året.
- Stora delar är landskapsbildsskyddsområde, Östersjöns kust (1974).

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Tostebergakusten (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Kusten Åhus-Valje med Rinkaby skjutfält (2017).
- Strandskydd längs strandlinjen (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Blekinge. 2014. Inventering av fiskyngel vid Blekingekusten och nordöstra Skånes kust 2008 – 2013. Rapport 2014:3, Länsstyrelsen Blekinge.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1972. Skydd för fågellivet på Ängholmarna m.fl. öar, holmar och skär.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Gruarna SE0420126.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Edenryd SE0420274.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Olsson, P. 2005. Inventering av ålgräsängar längs Skånes kust. Länsstyrelsen Skåne.
- Toxicon AB. 2015. Nätprovfiske i Valjeviken 2015. Rapport: 2015:20, Länsstyrelsen Blekinge.
- Toxicon AB. 2017. Ålgräs i Skåne 2016 – Fältinventering och satellitbildstolkning. Rapport 2017:04, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Valjeviken. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- Waldemarsson, N. 2016. Rapport avseende begränsad inventering av häckfåglar i nordöstra Skånes skärgård under 2016. Nordöstra Skånes Fågelklubb, Nedre Helgeåns Fågelstation.
- Wijkmark, N., Enhus, C., Nilsson, L., Nikolopoulos, A., Näslund, J., Nyström Sandman, A & Isaeus, M. 2016. Marin inventering och modellering i Skåne län. Rapport 2016:09, Länsstyrelsen Skåne.

BRO003 Skräbeån (klass 1)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden i och kring vattendraget vilket har motiverat Natura 2000-område. Skräbeån är utpekad som nationellt värdefullt vattendrag. I det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 3 men med ökad kunskap om de biologiska värdena har en uppvärdering skett.

Beskrivning

Skräbeån är en del av Holjeåns huvudfåra i Bromölla. Landskapsmässigt vacker och bred, lugnflytande och bitvis strömmande å. Stora delar av ån är nyckelbiotop och kantas av nipor och välutvecklade alrötter. Vattendraget har god ekologisk status samt värdefulla strandmiljöer med bland annat många gamla träd och naturvärdesstrukturer. Kring ån finns våtmarker, sumpskog, betesmarker och skogspartier bland annat kring Årup. Skräbeån är ostkustens sydligaste reproduktionsområde för älvsik och hyser en i övrigt artrik fiskfauna. Här finns även tjockskalig målarmussla.

Biotopvärden

Näringsfattigt vattendrag med flytbladsvegetation som omges av våtmarker, betesmarker och sumpskog.

Artvärden

Ett antal naturvårdsarter har noterats från området varav ett 10-tal rödlistade arter sedan 1990. Bland annat förekommer tjockskalig målarmussla (EN), utter (NT), kösa (NT), lungrot (VU), mjukdån (NT), pilblad (NT), backruta (NT), backsippa (VU), vildris (VU) och åkerkulla (NT).

Ekologiska samband

Skräbeån ingår i en limnisk värde-trakt i GI:s planeringsunderlag och är spridningslänk för arter i och längs ån.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten eller hydrologin.

Status

- Ån är av riksintresse för naturvården, Oppmanna-Ivösjöområdet (2000).
- Ån är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Vid utloppet ingår området i landskapsbildsskyddsområdet Östersjöns kust (1974).
- Strandskydd längs ån (upp till 300 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Schmitz, A. 1998. Våra smultronställen. Skånes naturvårdsförbund.
- SYNLAB. 2020. Skräbeån 2019. På uppdrag av Skräbeåns vattenvårdskommitté.
- VISS. 2022. Skräbeån. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

BRO004 Ivösjön (klass 1)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i sjön, på öar och längs stränderna vilket har motiverat Natura 2000-område. I naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2 men ökad kunskap om de biologiska värdena har medfört en uppvärdering. Ivösjön är utpekad som ett nationellt särskilt värdefullt vatten inom miljökvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag NV.

Beskrivning

Ivösjön är med sina 55 kvadratkilometer Skånes största sjö och den östra delen ligger i Bromölla kommun. Sjön sänktes 1874 med cirka 1,8 meter. I sjön finns många öar, holmar och vikar som skapar goda förutsättningar för ett rikt fågelliv. Speciellt för den limniska faunan är några små kräftdjur som är relikter från istiden och lever i sjöns 50 meter djupa vatten. Dessa blev kvar i sjön när förbindelsen mellan Östersjön och Ivösjön bröts vid istidens slut. Ivösjön är mycket fiskrik med närmare 25 arter med bland annat mal, ål, nors, lake, siklöja, bergsimpa och nedströmslekande öring. Utter har observerats i sjön. Ivösjöområdet är rikt på trollsländor och ett 40-tal trollsländearter har noterats. För fågellivet är Axeltorpsviken särskilt betydelsefull. I viken häckar arter som rördrom, brun kärrhök och grågås. I området ingår även en del av stranden längs Ivösjön. På södra stranden i Axeltorpsviken finns ett extremrikkärr i en betesmark vid Allarp. Rikkärret omges av kalkfuktäng och har arter som tätört, ängsvädd, plattsäv, tagelsäv, kärrknipprot och vildlin. I bottenskiktet förekommer späd skorpionmossa, kalltuffmossa och guldspärrmossa. Här finns också darrgräs, brunört, småvänderot, jungfrulin och spjutmossa.

Biotopvärden

I området finns limniska miljöer och strandområden med sällsynta och representativa naturtyper samt rikkärr. Sjön är av typen oligo-mesotrofa sjöar med strandpryl, braxengräs eller annuell vegetation på exponerade stränder.

Artvärden

Ett 60-tal rödlistade arter är noterade inom område i Bromölla kommun. Bland dessa kan nämnas, ål (CR), lake (VU), rördrom (NT), molnfläcksbock (NT), strandskata (NT), mindre hackspett (NT), grönfink (EN) och pungmes (CR).

Ekologiska samband

Ivösjön ingår i limnisk värdestrakt och är en viktig limnisk miljö med istidsrelikter och ett mycket artrikt fisksamhälle. Spridningssamband finns via Skräbeån till havet. Delar av området ingår även i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet och hydrologi. Bevara strandskogar med äldre träd och död ved.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Ivösjön-Oppmannasjön SE0420319 (2004).
- Sjön är av riksintresse för naturvärden, Oppmanna-Ivösjöområdet (2000).
- Sjön är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Strandskydd runt sjön (mestadels upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Eklöv, A. 2002. Inventering av nissöga i Ivösjön, Oppmannasjön och Levräsjön 2001. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2012. Regional vattenförsörjningsplan för Skåne län. Rapport 2012:2, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sandsten, H. 2009. Vattenväxter i skånska sjöar. Rapport 2009:52, Länsstyrelsen Skåne.
- Sandsten, H. 2016. Makrofyter i Ivösjön. Inventering 2016 och jämförelse med tidigare år. Calluna AB.

- VISS. 2022. Ivösjön. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.
- Waldemarsson, N. 2003. Fåglar i och vid Ivösjön. Nordöstra Skånes Fågelklubb.

BRO005 Levrasjön (klass 1)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i sjön och längs dess stränder vilket har motiverat Natura 2000-område. Levrasjön är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.

Beskrivning

Levrasjön är skild från Ivösjön genom en smal landremsa där Allarpsbäcken förbinder de två sjöarna. Sjön har en unik limnologi genom tillrinning av kalkrikt grundvatten vilket har gett upphov till att en rad sällsynta arter förekommer i sjön samt att sjön är känd som en så kallad kransalgssjö. Sjön har bland annat en exceptionellt artrik undervattensväxtlighet. Vid en dykinventering år 1999 påträffades 11 kärleväxter, 10 kransalger och 2 mossarter. Trådsträse har sin enda förekomst i landet i sjön. Även stränderna uppvisar artrika miljöer med vassbälten, sumpskog och betesmarker. Ett rikkärr finns i strandkanten på norra stranden och domineras av trådsträse och grenrör. Vanliga arter är bunkestarr, slankstarr, näbbstarr, stor skedmossa, späd skorpionmossa, ängsnycklar och korvskorpionmossa. Tidigare fanns även majviva, tätört och honungsblomster. I området har kärnocka sin enda förekomstlokal i landet.

Biotopvärden

Värdefulla limniska miljöer. Kalkrika oligo-mesotrofa vatten med bentiska kransalger. Rikkärr med representativ vegetation.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 40-tal rödlistade arter är noterade sedan 1990, bland annat de hotade arterna lake (VU), spretsträfsse (VU) trådsträfsse (CR), stjärnslinke (VU), blågrönt mannagräs (VU) och kärnocka (CR).

Ekologiska samband

Levrasjön är utpekad som limnisk värdetrakt och är spridningslänk till Ivösjön via Allarpsbäcken. Området ingår även i värdetrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet och hydrologi. Beteshävd och röjning av igenväxningsvegetation i rikkärret.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Levrasjön SE0420312 (2004).
- Sjön är av riksintresse för naturvärden, Oppmanna-Ivösjöområdet (2000).
- Sjön är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Strandskydd runt sjön (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Håkansson, C & Wigermo, C. 2005. Åtgärdsprogram för bevarande av kärnocka (*Tephrosia palustris*). Naturskyddsföreningen Kristianstad. Rapport 5500, Naturvårdsverket.
- Eklöv, A. 2002. Inventering av nissöga i Ivösjön, Oppmannasjön och Levrasjön 2001. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Levrasjön SE0420312.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- Sandsten, H. 2009. Vattenväxter i skånska sjöar. Rapport 2009:52, Länsstyrelsen Skåne.
- VISS. 2022. Levrasjön. VattenInformationssystem Sverige hemsida.

BRO006 Näsums bokskogar (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i bokskogen har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. I det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var ett större område med bokskog bedömt som klass 3. Ökad kunskap om områdets biologiska värden och inrättandet av naturreservatet har inneburit en uppvärdering av området.

Beskrivning

Öster om Näsrum vid Ryssberget ligger ett större bokskogsområde med många gamla flerstammiga bokar som har vuxit upp i en betespåverkad skog. Spår av att skogen har använts som betesmark syns på trädens utseende. Flerstammiga träd bildas ofta när djuren betar på unga träd. På flera ställen i de forna hagmarkerna kan man hitta inhägnader i form av stengärden. På vissa ställen går berget i dagen i sluttningarna och terrängen är blockrik. Stora delar av området består av näringsfattig hedbokskog med inslag av ek och hassel. I de fuktiga delarna dominerar alsumpskog och kärr. Den biologiska mångfalden i skogen är hög. Det beror delvis på att här har funnits skog under lång tid, men också på den variation i skogsmiljöer som uppstår bland skogsbranter, klippor och fuktiga stråk. Här trivs bl.a. en stor mängd mossor, lavar och svampar.

Biotopvärden

Hedbokskog med relativt stort inslag av död ved, flerstammiga träd och senvuxna träd. Mindre partier fattigkärr, klippvegetation, ekskog och lövsumpskog.

Artvärden

Sju rödlistade arter är noterade sedan 1990, bland annat stiftklotterlav (NT), bokvårtlav (NT), bokkantlav (NT), rosa lundlav (VU). Den sällsynta arten kornbandmossa (LC) har också noterats i området.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och har spridningssamband till bl.a. Drögsperyd i öst. Vattendraget är limnisk spridningslänk till Ivösjön via Fäbrobäcken.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av gamla träd och död ved. Förutsättningarna för bevarande är goda genom naturreservatet.

Status

- Området ingår i naturreservatet Näsums bokskogar (2010).
- Södra delen av området ingår i Natura 2000-område Näsüm SE0420322 (2004).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Beslut om bildande av naturreservatet Näsums bokskogar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2010. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Näsums bokskogar.
- Länsstyrelsen Skåne. 2018. Bevarandeplan för Natura 2000-området Näsüm SE0420322.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

BRO007 Siesjöområdet (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i sjön, på stränderna och i omgivande naturbetesmarker har motiverat Natura 2000-område. I den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var området bedömt som klass 1, men i en regional jämförelse av de biologiska värdena och storleken når området inte riktigt upp till klass 1. Siesjön är utpekad som nationellt värdefullt vatten inom miljö kvalitetsmålet levande sjöar och vattendrag.

Beskrivning

Nedanför Ryssberget ligger Siesjön, som är en grund och naturligt näringsrik slättsjö med täta vassbälten och riklig flytbladsvegetation. I sjön förekommer bl.a. nissöga. Runt den grunda sjön växer sumpskog som omges av omfattande naturbetesmarker. Marken är kalkrik vilket bidrar till en artrik flora. Betesmarkerna har ett väl utvecklat buskskikt, många trädjungar och ett flertal stengärdsgårdar som delar in området i många mindre brukningsenheter. Floran är rik med arter som kattfot, solvända, blåsuga, spåtistel, rödklint och vildlin. I fuktängarna växer smörboll, svinrot och brudsporre. I norra delen ligger ett extremrikkärr med kärrknipprot, vildlin, kärrsälting, guldspärrmossa, näbbstarr, tagelstarr, ängsnycklar, tätört, fetbålmossa, kalkkärrsgrynsnäcka, smalgrynsnäcka och den sällsynta arten stor ögontröst. Arten är dock minskande i området på grund av ogynnsam skötsel.

Biotopvärden

Värdefulla gräsmarker med lång kontinuitet, extremrikkärr och kalkfuktängar, våtmarker och grund sjö. Sjön är eutrof med nate- eller dytbladsvegetation. Här finns också låglandsgräsmark, fuktängar och alluviala lövskogar.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 50-tal rödlistade arter är noterade från området sedan 1990. Bland dessa kan nämnas snäckorna kalkkärrgrynsnäcka (NT) och kärrpuppsnäcka (NT), fåglarna mindre hackspett (NT), rördrom (NT) och sävsparv (NT), kärlväxterna stor ögontröst (EN), backtimjan (NT), hålnunneört (NT), jordtistel (NT), klasefibbla (NT), loppstarr (NT) och majviva (NT), samt laven bokvårtlav (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i större värdetrakt för gräsmarker och har spridningssamband till bl.a. gräsmarkerna söder om Råby och Brantahallar. Siesjön och Sissebäck ingår i limnisk värdetrakt i GI:s planeringsunderlag och har utlopp i Valjeviken. Området ingår även i värdetrakt för ädellövskog.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt betesdrift utan gödselpåverkan. Ingen negativ påverkan på sjöns vattenkvalitet och hydrologi.

Status

- I området ingår Natura 2000-område Siesjöområdet SE0420267 (2004).
- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården Sluttningzonen Ryssberget (2000).
- Stora delar av området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Stora delar av området ingår i myrskyddsplanen, Siesjöområdet (2007).
- Strandskydd längs bäcken upp till 100 meter och sjön upp till 300 meter.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bager, H & Persson, A. 2009. Skånes rikkärr. Rapport 2009:41, Länsstyrelsen Skåne.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Siesjöområdet SE0420267.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Nöbelin, F. 2006. Nätprovfisken i Blekinge län 2006. Huskvarna ekologi. Rapport 2006/32, Länsstyrelsen Blekinge.
- Olsson, K-A. m.fl. (red). 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.
- VISS. 2022. Siesjö. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

BRO008 Drögsperyd (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden som har motiverat Natura 2000-område och naturreservat. Värdena är främst kopplade till äldre lövskog men förekomst av död ved samt speciellt mikroklimat. I det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var området också klass 2.

Beskrivning

Fem kilometer öster om Näsums kyrka på gränsen till Blekinge län ligger en 12 hektar stor bokskog med rasbranter vid Djupadal. I de branta partierna finns blockrika partier med rasmaterial. Området var tidigare utmark till Drögsperyds by och gränsar till ett större naturreservat (Skinsägylet) på Blekingesidan. Slutningarna med ädellövsdominerad skog har delvis karaktären av naturskog, främst i de branta partierna där den har fått stå orörd tillräckligt länge. I de delar av området som inte har utsatts för avverkning på lång tid har en del fina naturskogs kvalitéer utvecklats. Här finns det gott om död ved i form av lågor, högstubbar och grenar på marken vilket ger goda förutsättningar för vedlevande organismer. Den blockrika terrängen, de orörda ädellövträden i branterna och berget som går i dagen ger tillsammans ett vilt intryck.

Biotopvärden

Äldre lövskog med inslag av död ved. Bokskog av fryletyp och äldre ekskog.

Artvärden

En rödlistad och hotad art är noterad sedan 1990, savlundlav (EN).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag och är sammanbundet med ädellövskog med höga naturvärden på Blekingesidan. Fallabäck är limnisk spridningslänk till Ivösjön via Ängabäcken och Fäbrobäcken.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre skog och död ved. Förutsättningarna är goda genom naturreservatet.

Status

- Området ingår i Natura 2000-område Drögsperyd SE0420304 (2004).
- Området ingår i naturreservatet Djupadal (2006).
- Hela området är av riksintresse för naturvärden, Djupadal (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Strandskydd längs bäcken (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Erlandsson, I. 2005. Djupadal. Markhistorisk beskrivning inför bildandet av naturreservat. Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2006. Beslut om bildande av naturreservatet Djupadal.
- Länsstyrelsen Skåne. 2006. Fastställelse av skötselplan för naturreservatet Djupadal.
- Länsstyrelsen Skåne. 2012. Bevarandeplan för Natura 2000-område Drögsperyd SE0420304.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

BRO009 Östafors bruk (klass 2)



Foto: Josefin Persson / Länsstyrelsen Skåne

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden kopplade till ån och dess stränder har motiverat naturreservat och Natura 2000-område.

Beskrivning

På gränsen mellan Skåne och Blekinge, i norra kanten av Bromölla kommun, slingrar sig Holjeån mellan höga skogsklädda bergsryggar. Ett parti med forsande åsträckor har bevarats som naturreservat vid Östafors bruk. Naturreservatet gränsar till naturreservatet Ljungryda i Blekinge län. Vid ån växer den storväxta ormbunken safsa som bildar stora bestånd. I ån finns många fiskarter som öring, elritsa, bäcknejonöga, ål och gädda. Den gamla kraftverksdammen revs år 2007 och fisken kan idag vandra upp för forsarna. De branta sluttningarna längs ån är huvudsakligen klädda med lövträd som bok, avenbok och ek. Intressanta arter i området är bland annat utter, kungsfiskare, strömstare och forsärsla. Tidigare har flodpärlmussla förekommit i ån men det är oklart om den finns kvar.

Biotopvärden

Vattendrag med forsar och kringliggande strandskog. Här finns flytbladsvegetation och akvatiska mossor, bokskog av fryletyp, ek-avenbokskog och alluviala lövskogar.

Artvärden

Ett 20-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990. Bland de hotade arterna finns hjärtstilla (VU), småvänderot (VU), kungsfiskare (VU) och stare (VU).

Ekologiska samband

Området ingår i limnisk värdetrakt och Holjeån är spridningslänk till Ivösjön. Området ligger även strax utanför en värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvalitet, morfologi eller hydrologi. Naturlig flödesregim. Bevarande av gamla träd och död ved.

Status

- Området ingår i naturreservatet Östafors bruk (2015).
- Stora delar av området ingår i Natura 2000-område Östafors-Ljungryda SE0420244 (2004).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssbergetc(2017).
- Strandskydd längs vattendragen (upp till 100 meter).

Referenser

- ALcontrol AB. 2011. Skräbeån 2011 - Med långtidsdiagram 1973–2011. På uppdrag av Skräbeåns Vattenvårdskommitté.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Eriksson, M & Wåland, M. 2009. Biotopkartering av Skräbeåns huvudfåra – från mynningen i havet till Österjöns/Halens utlopp – 2002 – Naturvärden och behov av restaureringsåtgärder i Skräbeåns huvudfåra. Rapport 2008:54, Länsstyrelsen Skåne.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Östafors-Ljungryda SE0420244.
- Länsstyrelsen Skåne. 2015. Beslut om ändrade geografisk utbredning, nytt namn samt nya föreskrifter för naturreservatet Östafors bruk.
- Länsstyrelsen Skåne. 2015. Fastställelse av skötselplan för Östafors bruk.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- SYNLAB. 2020. Skräbeån 2019. På uppdrag av Skräbeåns vattenvårdskommitté.
- VISS. 2022. Skräbeån. VattenInformationSystem Sverige hemsida.

BRO0010 Brantahallar (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden i naturbetesmarkerna. I den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 hade området klass 1. Negativ påverkan genom vägdragningar och bristfällig beteshävd har gjort att de biologiska värdena idag motsvarar klass 2.

Beskrivning

Brantahallar är ett stort område med blockrika betesmarker omedelbart öster om Bromölla. Berget går i dagen på flera ställen i de centrala delarna. Området är rikt på odlingsrösen, stensträngar, jordvallar, kullar och gravanläggningar. Här finns också många stengärden och fågator. Vissa delar har tidigare varit uppodlade, men de har ändå en rik och hävdberoende flora. Trädskiktet består av spridda ekar, bokar, björkar och almar som främst växer längs stengärderna. Buskskiktet är bitvis ganska kraftigt utvecklat och består huvudsakligen av hagtorn, hassel, rosor och slån. Igenväxning pågår med bl.a. hassel på höjdsträckningen. I den södra delen finns en grävd damm. Vegetationen är mycket artrik och varierar från torräng till fuktäng. Sällsynta växter i området är bland annat krissla, fältvädd, vattenstakra och flera orkidéer. I området har den akut hotade växten flikstånds en av sina mycket få lokaler i landet.

Biotopvärden

Biotopvärdena består främst av de olika betespräglade gräsvegetationerna med torrängar, gräshed, partier med ljunghed och fuktängar.

Artvärden

Ett 30-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, bland annat flikstånds (EN), luddfingerört (NT), backtimjan (NT), backsippa (VU), jordtistel (NT), likgul dyngbagge (NT), brun sammetslöpare (NT), strandpadda (NT), spillkråka (NT) och entita (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till flera andra värdefulla gräsmarker i landskapet t.ex. vid Siesjöområdet och Södra Råby.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Branta hallar och Grödby (2000).
- Strandskydd längs vattendraget (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

BRO0011 Håkanryd (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till betesmarker med lång hävdkontinuitet. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2 vilket byggde på ängs- och hagmarksinventeringen.

Beskrivning

Vid Håkanryd finns en blockrik betesmark med ett rikt buskskikt och några lövskogsdungar. Området består av gammal utmark och slättermark. I de artrika norra torrängarna med inslag av enbuskar växer bland annat blåsuga, backsippa, kattfot, rödklint och solvända. De södra delarna av utmarken utgörs av mager ris- och gräshedsvegetation. Delar av området är under igenväxning men bedöms fortfarande som restaurerbart.

Biotopvärden

Betesmarker med torrängsvegetation i norr och ris- och gräshedsvegetation i söder.

Artvärden

I området finns ett flertal naturvårdsarter, varav ett 10-tal rödlistade arter har noterats sedan 1990, bland annat luddfingerört (NT), backsippa (VU) och silversmygare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till flera andra värdefulla gräsmarker i landskapet t.ex. vid Södra Råby Brantahallar och Siesjöområdet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Rójning av igenväxningsvegetation.

Status

- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården, Branta hallar och Grödbby (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

BRO0012 Edenryd norr (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till naturbetesmarker med lång hävdkontinuitet. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2 vilket byggde på ängs- och hagmarksinventeringen.

Beskrivning

Mellan Edenryd och Bromölla ligger tre större fäladsmarker med rik flora som tillsammans utgör ett viktigt gräsmarkslandskap. Landskapet är platt och blockrikt med sandig mark med torrängsvegetation. Stengårderna, varav många är välbevarade, ramar in betesmarkerna i detta stenrika landskap. Betesmarken har en artrik vegetation med bland annat backsippa, hedblomster, trift, jordtistel, backtimjan och knölsmörlomma. I området finns också den starkt hotade arten fältnocka som växer på kalkrika torrängar.

Biotopvärden

En rik risheds- och torrängsvegetation i betesmark med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Ett stort antal naturvårdsarter varav ett 20-tal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, bland annat fältnocka (EN), luddfingerört (NT), backsippa (VU), hedblomster (VU), vårstarr (NT), tofsvipa (VU), storspov (EN) och strandpadda (NT).

Ekologiska samband

Området ligger i värdestrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till bland annat värdefulla gräsmarker söderut mot havet och till Norrevång i väst.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Røjning av igenväxningsvegetation.

Status

- Nästan hela området är av riksintresse för naturvården, Tostebergakusten (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.

BRO0013 Leingaryd (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden och förutsättningar för höga artvärden i blockrik bokskog. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2.

Beskrivning

En större mångformig bokskog mellan Leingaryd och Hagstad med kuperad terräng. En del äldre döda träd och lågor förekommer i skogen. Fältskiktet är hedartat med inslag av ängsvegetation med bl.a. myskmadra och lundslok. Eken är vanlig i norra delen av området där berget också går i dagen. I sluttningarna är det storblockig terräng som är svår att bruka rationellt vilket har lett till att värdefulla träd har bevarats.

Biotopvärden

Äldre bokskog med värdefulla strukturer och substrat.

Artvärden

I området har noterats ett antal naturvårdsarter varav ett 10-tal rödlistade arter sedan 1990, bland annat matt pricklav (NT), stiftklotterlav (NT), bokvårtlav (NT), bokkantlav (NT), rosa lundlav (VU), lunglav (NT), gryinig filtlav (NT), spillkråka (NT) och nordfladdermus (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdetrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till bland annat ädellövskogarna vid Hagstad i öst. Vattendragen är limniska spridningslänkar till Ivösjön.

Förutsättningar för bevarande

Bevara äldre träd och död ved.

Status

- Stora delar av området är av riksintresse för naturvården, Sluttningszonen (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Naturvårdskonsulent Gerell. 2011. Inventering av Barbastell i Skåne 2007–2009. Rapport 2011:10, Länsstyrelsen Skåne.

BRO0014 Lillesjö-Lohallen (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden kopplat till äldre hedbokskog. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2.

Beskrivning

Lillesjö är en typisk näringsfattig sjö som ligger på den norra delen av Ryssberget. Sjön är omgiven av magra bokskogar där marken domineras av tjocka boklövmattor. Området höjer sig åt öster där bokskogen blir mer lågväxt och krokig på det grunda jordlagret. Här finns även inslag av ek, björk och tall. Marken är blockrik och stengärden vittnar om tidigare betesbruk. I östra delen av området, nära gränsen till Blekinge, ligger grottan Lohallen som sägs ha varit gömställe för snapphanar.

Biotopvärden

Hedbokskog med viktiga strukturer och substrat.

Artvärden

10 rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, samtliga fåglar. Bland dessa kan talltita (NT), grönsångare (NT) och spillkråka (NT) nämnas.

Ekologiska samband

Området ingår i värde-trakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag. Lillesjö är en limnisk värde-trakt och spridningslänkar finns till Ivösjön via Lillsjöbäcken, Rubebäcken, Rammsjön och Holjeån.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre skog och förekomst av död ved.

Status

- Västra delen av området är av riksintresse för naturvården, Lilla Sjö (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Strandskydd runt Lillesjö och längs Lillsjöbäcken (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- VISS. 2022. Lillesjö. VattenInformationsSystem Sverige hemsida.

BRO015 Hinnedal (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden knutna till äldre bokskog. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2.

Beskrivning

Väster om Hinnedal finns en ovanligt högstammig hedbokskog i varierad topografi med berg i dagen och stor blockrikedom. Här finns flera högstubbar och omkullfallna bokar som utgör viktiga livsmiljöer för många vedlevande arter. Hinnedal har varit utmark och skog länge, men det finns också spår av åkerbruk i form av röjningsrösen.

Biotopvärden

Hedbokskog med viktiga strukturer och substrat.

Artvärden

Flera naturvårdsarter men ingen rödlistad art är noterad från området sedan 1990.

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till bland annat ädellövskogarna vid Hagstad i norr och Paradiset i söder.

Förutsättningar för bevarande

Skogen bör lämnas för fri utveckling.

Status

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

BRO0016 Äskekärra (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden knutna till det varierade beteslandskapet. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2 vilket byggde på ängs- och hagmarksinventeringen.

Beskrivning

Söder om Näsrum finns ett stråk med blockrika utmarker med många stengärden och vidkroniga träd. Trädskiktet består främst av tall, gran och björk med inslag av fruktträd, hassel och några hamlade askar. Buskskiktet består av rosor och lövsuppslag. Här finns hävdberoende arter som gökärt, jungfrulin, backtimjan och knägräs.

Biotopvärden

Värdefulla hävdgynnade vegetationstyper med örtrik ljunghed, gräshed och torräng.

Artvärden

Rödlistade naturvårdsarter som backtimjan (NT) och lungrot (VU).

Ekologiska samband

Områdets värdefulla gräsmarker har spridningssamband till andra gräsmarker i landskapet i GI:s planeringsunderlag, t.ex. till gräsmarkerna vid Bokeholm i söder.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Røjning av igenväxningsvegetation.

Status

- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

BRO0017 Garnanäs (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotopvärden knutna till äldre bokskog. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2.

Beskrivning

På Ryssbergets sluttning ned mot Ivösjön finns ett äldre bokbestånd på blockrik mark. Skogen är varierad med inslag av gläntor, fuktpartier och ungskog. Omgivningarna består av granskog i öster.

Biotopvärden

Äldre bokskog med viktiga strukturer och substrat.

Artvärden

Ett tiotal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, bl.a. kösa (NT), bokvårtlav (NT), grynnig filtlav (NT) och grönfink (EN).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för ädellövskog i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till bl.a. Näsums bokskogar i norr och ädellövskogarna vid Hagstad i söder. Enegylsbäcken är limnisk spridningslänk till Ivösjön.

Förutsättningar för bevarande

Bevarande av äldre träd och död ved.

Status

- Norra delen av området är av riksintresse för naturvården, Axeltorp (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Strandskydd längs vattendraget (upp till 100 meter).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

BRO018 Holjeån (klass 2)



Foto: Marie Björkander / Länsstyrelsen Skåne

Motiv för klassning

Vattendrag med höga biotopvärden. Naturvårdsverket har utsett vattendraget till nationellt värdefullt vattendrag. Sträckan Ljungryda-Östaforsbruk är utpekad som nationellt särskilt värdefullt vatten.

Beskrivning

Holjeån avvattnar stora delar av Bromölla kommun och sträcker sig 26,7 km från sjön Halen i Blekinge med en fallhöjd på 20 meter. Ån biotopkarterades år 2002. Avrinningsområdet är 730 kvadratkilometer där skogsmark dominerar med 61,9 % av ytan. Holjeån har i stora delar sitt ursprungliga meandrande och ringlande lopp kvar och ån rinner ibland fram i flera fåror, så kallade kvillar. Ån är framför allt strömmande, med inslag av forsande partier. De nedre delarna av ån är mer lugnflytande. I ån har bland annat fiskarterna elritsa, bäcknejonöga, öring och ål noterats. Ån hyser höga värden, framför allt inom naturreservatet Östafors bruk, där flodpärlmussla har noterats. Utter har påträffats i ån. Här och var översvämmas stranden och här har alsumpskog bildats. Kring ån finns också våtmarker, betesmarker och skogspartier. Både safsa och hårklomossa förekommer utmed ån.

Biotopvärden

Både limniska och terrestra värden längs ån.

Artvärden

Ett tiotal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, bland annat flodpärlmussla (EN), tjockskalig målarmussla (EN), ål (CR) och utter (NT). Bland de rödlistade växterna längs ån kan vildris (VU), klofibbla (NT) och backruta (NT) nämnas.

Ekologiska samband

Holjeån är utpekad som limnisk värdeattrakt, med många limniska värdekärnor i GI:s planeringsunderlag. Limniska spridningslänkar finns till havet via bland annat Ivösjön.

Förutsättningar för bevarande

Ingen negativ påverkan på vattenkvaliteten eller hydrologin. Bibehållen naturlig flödesregim.

Status

- Ån ingår i Natura 2000-området Holjeån SE0420306 (2004).
- I söder är området av riksintresse för naturvärden, Oppmanna-Ivösjöområdet (2000).
- Hela området är av riksintresse för friluftslivet, Ivösjön-Immeln-Ryssberget (2017).
- Strandskydd längs ån (upp till 100 meter).

Referenser

- ALcontrol AB. 2011. Skräbeån 2011 - Med långtidsdiagram 1973–2011. På uppdrag av Skräbeåns Vattenvårdskommitté.
- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Skåne. 2017. Bevarandeplan för Natura 2000-området Holjeån SE0420306.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Nationellt värdefulla och särskilt värdefulla vatten. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Svensson, M. 2012. Provfisken i Holjeån hösten 2012. MS Naturfakta.
- SYNLAB. 2020. Skräbeån 2019. På uppdrag av Skräbeåns vattenvårdskommitté.
- VISS. 2022. Skräbeån. VattenInformationSystem Sverige hemsida
- Wåland, M & Eriksson, M. 2008. Biotopkartering av Skräbeåns huvudfåra -från mynningen i havet till Östersjön/Halens utlopp - 2002 - Naturvärden och behov av restaureringsåtgärder i Skräbeåns huvudfåra. Rapport 2008:54, Länsstyrelsen Skåne.

BRO0019 Norrevång (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till naturbetesmarken. Även i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 var bedömningen klass 2 vilket bygger på ängs- och hagmarksinventeringen.

Beskrivning

Området är en flack, öppen och sandig betesmark med många stengården. I den västra delen finns ett delområde med en mycket artrik flora. Här växer bland annat tulkört, spenört, lundtrav, rödklint, brudbröd, blodnäva, solvända, fältvädd, sandmaskrosor, backtimjan och jordklöver. En mindre del av området har vuxit igen och är i behov av restaurering.

Biotopvärden

Naturbetesmark med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Flera naturvårdsarter har noterats sedan 1990. Sex rödlistade arter har noterats, däribland flentimotej (NT), vanlig backruta (NT), luddfingerört (NT) och solvända (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till gräsmarker längs kusten samt norrut mot Brantahallar.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Røjning av igenväxningsvegetation.

Status

Ingen.

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.

BRO0020 Grödby (klass 2)



Foto: Per Blomberg/Skånska bilder

Motiv till klassning

Höga biotop- och artvärden knutna till naturbetesmarken. I den bredare naturvärdesbedömningen i det regionala naturvårdsprogrammet 1996 hade området klass 1 men utifrån områdets storlek och biologiska värden ur ett regionalt perspektiv motsvarar området idag klass 2.

Beskrivning

Norr om Grödby finns en buskrik utmark utan trädskikt. Inom vissa delar är buskskiktet välutvecklat med en, hassel, hagtorn, rosor, slån och skogstry. Här finns också en välbevarad fågata och flera stengården. Torrängsvegetationen är artrik med bl.a. fältnocka, fältmalört,

backnejlika, solvända, hedblomster, kungsmyntha och backsippa. Den nordvästra delen av området har vuxit igen kraftigt med främst lövsly.

Biotopvärden

Naturbetesmark med lång hävdkontinuitet.

Artvärden

Ett tiotal rödlistade arter har noterats i området sedan 1990, däribland växterna fältnocka (EN), backsippa (VU) och mörk solvända (VU), svamparna saffransspindling (NT) och sammetsmusseron (VU) samt fjärilen silversmygare (NT).

Ekologiska samband

Området ingår i värdestrakt för gräsmarker i GI:s planeringsunderlag, med spridningssamband till bl.a. gräsmarkerna vid Brantahallar och Siesjöområdet.

Förutsättningar för bevarande

Fortsatt beteshävd utan gödselpåverkan. Røjning och restaurering av den igenvuxna betesmarken.

Status

- Hela området är av riksintresse för naturvården, Branta Hallar och Grödbby (2000).

Referenser

- ArtDatabanken. 2021. Artportalen enligt rödlistan 2020.
- Bromölla kommun. 2012. Natur-, kultur- och rekreationsprogram.
- Länsstyrelsen Kristianstads län. 1996. Från Bjäre till Österlen – Skånska natur- och kulturmiljöer.
- Länsstyrelsen Skåne. 2022. Kartor och underlag för planeringsarbete Grön infrastruktur. Information finns på Länsstyrelsen Skånes hemsida.
- Olsson, K-A. m.fl. (red), 2003. Floran i Skåne. Vegetation och utflyktsmål. Lund.